

TAAALKRANT 2017

Zomer 2017

Inhoud

Zet in op taal, juist op de werkvloer!	3	Geen tijd in september?	8
Doe mee aan het Taalakkoord!		Schoonmaakbedrijf Asito: 'Maak van taal geen taboe'	9
<i>Werkbedrijf Lucrato</i>	4	Inspiratie voor het Festival van het Leren en de	
Belang van Taal	4	Week van de Alfabetisering in september	10
Taalambassadeur WOZL maakt van zijn probleem		IBN maakt medewerkers bewust	11
een hobby	5	Taalnetwerk en aandacht voor 'klare taal'	
Festival van het Leren en de Week van de		bij Weener XL en gemeente 's-Hertogenbosch	13
Alfabetisering	5	Presikhaaf Bedrijven 'Er zit veel schaamte	
Met taalvaardigheid verhoog je de productiviteit		rondom laaggeletterdheid'	13
van werknemers	6	Taal verbeteren met de WERK-portal	14
Taalmaatjes Stroomopwaarts begeleiden		Zet uw medewerker in het zonnetje	15
statushouders	7	Zelf ideeën?	15
PAUW Bedrijven motiveert werknemers met		WSD verbetert taalvaardigheid met hulp van	
taalmarkt en e-learning	7	Kennisgroep SW	16
Smoezen	8	Colofon	17
Subsidie	8		

Zet in op taal, juist op de werkvloer!

Kunt u zich voorstellen wat het betekent om niet (goed) te kunnen lezen of schrijven? Zou u dan de baan hebben die u nu hebt? Grote kans dat u deze vraag ontkennend moet beantwoorden.

Maar weet u dat er meer dan 700.000 laaggeletterde werknemers in Nederland zijn? Dit zijn vaak mensen met al een kwetsbare positie op de werkvloer. En dan gaat het niet alleen over werknemers van buitenlandse afkomst.

Medewerkers met een grotere taalvaardigheid hebben meer zelfvertrouwen, een grotere zelfstandigheid en meer kansen op de arbeidsmarkt. Kunnen lezen en schrijven is nodig om aan een baan te komen. En om deze te behouden.

Ook voor werkgevers is investeren in taalvaardigheid van medewerkers lonend. Uit onderzoek blijkt dat dit een duidelijke meerwaarde heeft:

- Er is minder kans op fouten of onverwachte voorvallen. En dat scheelt in de kosten.
- De productiviteit van medewerkers neemt toe.
- Er is meer afzet en omzet (behoud van huidige klanten en het krijgen van nieuwe, bijvoorbeeld door betere klantcontacten).

En het allerbelangrijkste: het brengt meer kwaliteit en plezier in het leven van mensen die nu (beter) kunnen lezen en schrijven.

Huib van Olden

Job Cohen

Het stimuleren van taalvaardigheid bij werknemers is belangrijk. U kunt daaraan bijdragen. Hoe? Dat leest u in deze krant. Hierin vindt u veel inspiratie om met taal aan de slag te gaan. En u vindt er verschillende tips. Bijvoorbeeld over meedoen aan het **Festival van het Leren** in de hele maand september. Of de **Week van de Alfabetisering** van 4 tot 10 september.

Wij wensen u veel succes bij uw taalactiviteiten!

Huib van Olden
Voorzitter **SBCM**

Job Cohen
Voorzitter **Cedris**

Doe mee aan het Taalakkoord!

Om de taalvaardigheid van medewerkers te verbeteren, heeft het ministerie van SZW het Taalakkoord in het leven geroepen.

De aangesloten branches en werkgevers zetten zich in om de taalvaardigheid van hun medewerkers te bevorderen.

De uitvoering van het Taalakkoord ligt bij de Leerwerkloketten. Meer informatie: www.taalakkoord.nl

Aan het Taalakkoord nemen de volgende SW-bedrijven deel: Presikhaaf, IBN, Weener XL, Werkbedrijf Lucrato, WOZL, Pauw Bedrijven, Stroomopwaarts, WSD-Groep en WVS-groep. Samen vormen zij de kennisgroep Taal(akkoord) SW die SBCM ondersteunt.

Werkbedrijf Lucrato: *'Een mens is een sociaal wezen. Communicatie is voor elk mens een levensader die in elke situatie zorgt voor een stroom aan energie, aan.....woorden, aan taal. Als wij mensen willen helpen naar werk, dan moeten we mensen ook helpen aan 'taal in de aderen'. Want werken doe je met mensen, met collega's. Met andere sociale wezens... En daarom doen wij mee aan het Taalakkoord.'*

Belang van Taal

Presikhaaf Bedrijven:

'Als de taalvaardigheid van medewerkers onvoldoende is, dan is er een reële kans dat ze elkaar letterlijk en figuurlijk niet verstaan. Dat kan onrust veroorzaken en de veiligheid tijdens het werken in gevaar brengen.'

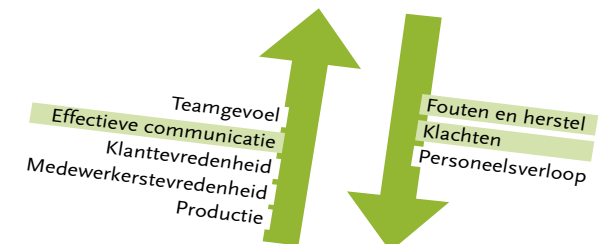
WVS Groep:

'De taalactiviteiten zijn toegankelijk voor al onze medewerkers, ook de mensen die gedetacheerd zijn en ook de kandidaten die een leerwerktraject bij WVS doorlopen. Dit stimuleren wij want het bevordert de duurzame inzetbaarheid van medewerkers én de zelfredzaamheid.'

Baten voor medewerkers

Baten voor bedrijven

Baten van het investeren in Taal

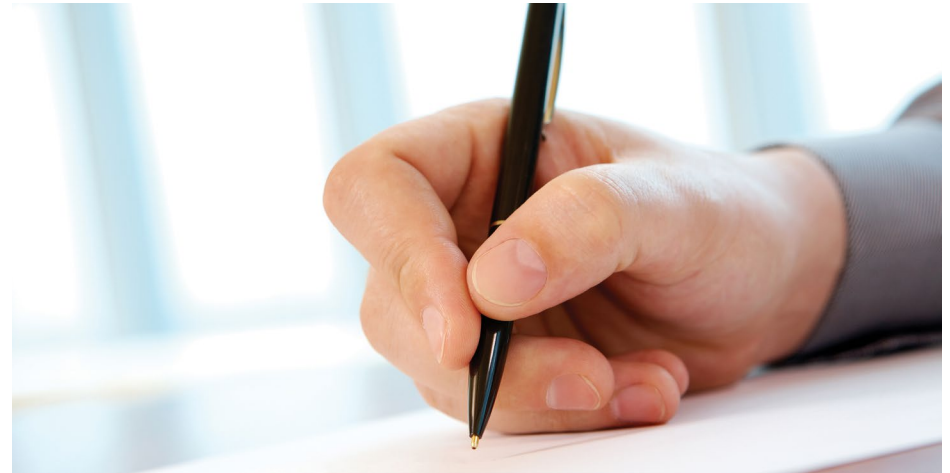
■ in euro's uitgedrukte baten

Taalambassadeur WOZL maakt van zijn probleem een hobby

Hoewel hij geen zin kon schrijven, schopte André van der Ven het bij SW-bedrijf WOZL toch tot voorman op zijn afdeling. In die functie kwam bij toeval aan het licht dat hij laaggeletterdheid was. 'Als ik iets op papier moest zetten nam ik het altijd mee naar huis', zegt Van der Ven. 'Thuis zette mijn vriendin het dan op papier. Tijdens vergaderingen zei ik meestal dat ik vergeten was om een blocnote mee te nemen. 'Schrijf jij het even voor me op?', vroeg ik aan een collega.'

'Op aanraden van mijn leidinggevende schreef ik mij in voor een cursus taalvaardigheid bij het ROC in Heerlen. De eerste drie keer dat ik daar aankwamen ik weer omgekeerd en naar huis gegaan. Ik was ontzettend bang dat iemand mij binnen zou herkennen en er achter zou komen dat ik niet kon schrijven.

De vierde keer kwam er toevallig iemand van het ROC aanlopen die mij naar binnen begeleidde. Anders was ik er nu misschien nog steeds niet op cursus geweest.'

Meer weten over André en hoe zijn probleem zijn hobby werd? Lees het hele [interview](#). Lees ook het [interview](#) met de bestuurssecretaris van WOZL.

Festival van het Leren en de Week van de Alfabetisering

September is een mooie gelegenheid om extra aandacht te besteden aan taal. Er vinden dan twee belangrijke evenementen plaats: het Festival van het Leren (heel de maand september) en de Week van de Alfabetisering (4 tot 10 september). Het Festival van het Leren is een landelijke campagne die zich richt op het

bevorderen van een leven lang leren. De Week van de Alfabetisering, georganiseerd door Stichting Lezen & Schrijven, is bedoeld om laaggeletterdheid op de kaart te zetten. Kijk voor meer informatie op: www.festivalvanhetleren.nl www.weekvandealfabetisering.nl

'Met taalvaardigheid verhoog je de productiviteit van werknemers'

Marianne Zoetmulder, landelijk programmamanager van de Leerwerkloketten

De Leerwerkloketten, de regionale samenwerkingsverbanden die samen met gemeenten en scholingsinstituten 'werken en leren' op de agenda zetten, zijn een belangrijke schakel in de aanpak van taalachterstand en laaggeletterdheid. Volgens Marianne Zoetmulder, landelijk programmamanager van de Leerwerkloketten, is dat niet meer

dan logisch. 'Taal speelt een belangrijke rol in alles wat met leren te maken heeft. De communicatie, het leesgedrag en ook het privéleven van mensen verbetert als ze de taal beter beheersen.'

Taalakkoord

Hoewel de Leerwerkloketten in elke regio anders georganiseerd zijn, ligt de focus op loopbaanbegeleiding, het inzichtelijk maken van het scholingsaanbod, het verbinden van professionals op het thema Leven Lang Leren en het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden. Daarvoor werken ze veel samen met Stichting Lezen & Schrijven, voeren ze in opdracht van SZW het Taalakkoord voor werkgevers uit, en zijn ze betrokken bij de regionale taalakkoorden. 'De regionale taalakkoorden richten zich vooral op de aanpak van taalachterstand en laaggeletterdheid', zegt Zoetmulder. 'Daarbij draait het meer om de sociale verbeteringen door taalonderwijs. Het Taalakkoord voor werkgevers is vooral bedoeld om de taalvaardigheid van werknemers te verbeteren. Het is echt een

belangrijk hrm-instrument, om de professionele ontwikkeling van hun personeel te verbeteren.'

Productiviteit

Volgens Zoetmulder is het een misvatting dat taalonderwijs voor werknemers vooral geld kost en weinig oplevert. 'Een betere taalvaardigheid resulteert in een veiligere werkomgeving, hogere productiviteit en betere klantcontacten. Ik hoorde laatst van een loodgietersbedrijf dat tablets had aangeschaft voor alle loodgieters, zodat ze voortaan zelf hun analyses en facturen konden maken. Een aantal goede vakmannen zag daar enorm tegenop en vertrok bij het bedrijf. Het zelf moeten typen en communiceren voelde voor hen als een bedreiging. Waren zij wat zekerder geweest over hun taal- en ict-vaardigheid, dan was het geen probleem geweest. Taal is gewoon een belangrijke werknemersvaardigheid. Ik zou het omdraaien: als je als werkgever de productiviteit wilt verhogen, begin je met het verbeteren van taalvaardigheid.' *

Taalmaatjes Stroomopwaarts begeleiden statushouders

Taalmaatjes ontvangen hun certificaat bij Stroomopwaarts

Stroomopwaarts traint SW-medewerkers tot taalmaatjes die vervolgens worden gekoppeld aan statushouders, die zes maanden lang een taalstage lopen bij Stroomopwaarts. De taalmaatjes zijn, via een op maat gemaakte basistraining van Stichting Lezen & Schrijven, getraind in het begeleiden van statushouders die de Nederlandse taal nog niet goed machtig zijn. Naast Taal op de werkvloer besteden de taalmaatjes ook veel aandacht aan de culturele aspecten op de werkvloer.

Meer weten over de aanpak van Stroomopwaarts? Kijk op de website van SBCM voor het hele [interview](#).

PAUW Bedrijven motiveert werknemers met taalmarkt en e-learning

‘Mensen raken gemotiveerd als ze merken dat hun taalvaardigheid verbetert’, zegt Marjolein Jaquet, opleidings- en P&O-adviseur bij PAUW Bedrijven. Daarom organiseerde de organisatie een taalmarkt, samen met een aantal bibliotheken, de Stichting Lezen & Schrijven, onderwijsorganisatie Prago en SBCM. Met onder andere een Lingospel, sketches met acteurs, prijsvragen, kraampjes en korte trainingen, leerden werknemers en cliënten van PAUW meer over het belang van taal. ‘De taalmarkt werd druk bezocht’, zegt Jaquet. ‘Vooral dankzij de laagdrempelige opzet.’

Voor het verbeteren van taalvaardigheden maakt PAUW veel gebruik van e-learning-modules in de WERK-portal (oefenen.nl/werk). ‘Die passen heel goed binnen ons taalonderwijs’, aldus Jaquet. ‘Ik zie dat medewerkers en cliënten steeds kleine stapjes maken op het gebied van taalvaardigheid. Daar halen ze voldoening en motivatie uit.’ PAUW begeleidt veel statushouders

en vluchtelingen.

‘Die volgen al een inburgeringscursus, maar bij ons leren ze meer over taal en cultuur op de werkvloer’, zegt Jaquet. ‘Bijvoorbeeld over gesprekje’s die je op maandagochtend voert met collega’s: ‘Hoe was je weekend?’ Dat zijn ze in andere culturen niet altijd gewend, terwijl het enorm kan helpen om te laten zien dat je een prettige collega bent.’

Meer weten over de aanpak van PAUW Bedrijven? Kijk op de website van SBCM voor het hele [interview](#).

Taalmarkt bij PAUW-Bedrijven

Deze medewerker komt niet in één van de praktijkvoorbeelden voor.

Smoezen

Leeuwenborgh Opleidingen zette een aantal smoezen op een rij die laaggeletterden vaak gebruiken om te verbergen dat ze niet kunnen lezen of schrijven:

- 'Sorry, ik ben mijn bril vergeten.'
- 'Dat formulier vul ik thuis wel in.'
- 'Ik schrijf zo onleesbaar, doe jij dat maar voor me.'
- 'Dat werkbriefje krijg je straks van me.'
- 'Oh, ik dacht dat die afspraak morgen was.'
- 'Ik kan niet lezen omdat ik woordblind ben.'

Subsidie

Met de subsidieregeling Tel mee met Taal kunnen werkgevers subsidie aanvragen voor taalscholing van medewerkers. Naast werkgevers kunnen ook regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten, bibliotheken, onderwijspartijen en maatschappelijke organisaties profiteren van de subsidies. Kijk voor meer informatie op Tel mee met Taal

Geen tijd in september?

Is september voor uw organisatie geen handige maand om iets (extra's) te organiseren? U kunt het belang van taal ook onder de aandacht brengen op 2 november, tijdens de Landelijke dag Basisvaardigheden. Naast taal gaat het op 2 november ook om digitale- en rekenvaardigheden.

Schoonmaakbedrijf Asito: 'Maak van taal geen taboe'

Schoonmaakbedrijf Asito heeft de taalontwikkeling van medewerkers hoog op de agenda staan. Bij het bedrijf werken veel mensen met een lage opleiding of helemaal geen opleiding. Daarnaast bestaat het personeel uit meer dan honderd verschillende nationaliteiten. 'Die combinatie zorgt ervoor dat veel van onze medewerkers de Nederlandse taal niet goed machtig zijn, of niet kunnen lezen en schrijven', zegt Joost Brinkhuis, manager kwaliteit en personeelsontwikkeling. 'Wij vinden het belangrijk om hen daar bij te helpen. Niet alleen omdat ze daardoor hun werk beter kunnen uitvoeren, maar ook omdat hun privéleven er beter van wordt. Als je de taal goed spreekt wordt het leven makkelijker.'

Asito, een PSO-gecertificeerd bedrijf (dat wil zeggen dat zij aantoonbaar bijdragen aan de werkgelegenheid van personen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie), biedt daarvoor veel taalopleidingen aan. Een paar honderd medewerkers hebben al

een training gevolgd. Vluchtelingen die bij Asito een cursus volgen om schoonmaker te worden, leren daarbij ook meteen Nederlandse woorden. 'Dat doen we onder andere met plaatjes', zegt Leonore Nieuwmeijer, specialist inclusiviteit. 'De voertaal tijdens de cursus is Nederlands, al geven we ook uitleg in bijvoorbeeld het Arabisch of Swahili. Het is namelijk wel belangrijk dat ze weten wat er tijdens de cursus van hen wordt verwacht.' Daarnaast leidt Asito ook taalmaatjes op. 'Die kunnen met hun kennis niet alleen hun collega's op het werk helpen, maar bijvoorbeeld ook hun vrienden of de buurman.'

Voor Nieuwmeijer en Brinkhuis is het vanzelfsprekend dat werknemers worden geholpen om zichzelf te ontwikkelen. 'Asito is een familiebedrijf,' zegt Brinkhuis, 'en in een familie zorg je voor elkaar.' Andere organisaties raadt hij aan om vooral geen taboe te maken van taal op de werkvloer. 'Een echte taalachterstand kun je wel horen als iemand

Medewerker Asito: 'Door taal te leren, ben ik een ander mens geworden.'
Lees het hele [interview](#).

praat, maar analfabetisme en laaggeletterdheid blijft vaak onzichtbaar onder de oppervlakte. Om daar achter te komen moet je het bespreekbaar maken.' *

Inspiratie voor het Festival van het Leren en de Week van de Alfabetisering in september

Tip 1 * Taalontbijt, lunch of diner

Organiseer een taalontbijt, lunch of diner. Dit kan een activiteit zijn voor de doelgroep of voor leidinggevenden en relaties. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van een standaardpresentatie op de website van het **Taalakkoord**. En houd bijvoorbeeld een taaldictee: hoe spel je 'Ardenner ham' of 'Fricandeau'?

Idee

U kunt ook een korte film vertonen over taalvaardigheid. Voorbeelden van video's:

- Van de **sociale onderneming IBN**:
Carla Dos Passos Correia: een prachtige

naam. Maar als je lezen en schrijven lastig vindt, ook een heel lastige...

- **Animatiefilm** **pje** van het Taalakkoord.
- **Documentaire** over het investeren in taal op de werkvloer bij Perfetti van Melle en UMC Utrecht.
- Korte speelfilm '**Buitenspel**' van Stichting Samenwerkende Serviceclubs Schiedam, waarin de 14-jarige Denny ontdekt dat zijn vader niet goed kan lezen en schrijven
- 'Van laaggeletterdheid heb je 24 uur per dag last.' Het verhaal van **Jos Niels**

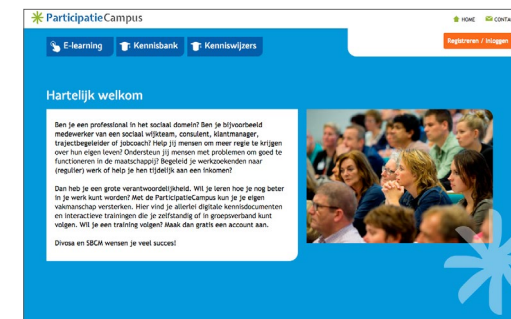
Tip 2 * Scholing van leidinggevenden

Zet hiervoor de (gratis toegankelijke) e-learningmodule in van Stichting Lezen & Schrijven. Deze module is te vinden in

de **ParticipatieCampus**. Hiermee leren professionals in circa 45 minuten signalen van laaggeletterdheid te herkennen en hoe een medewerker gemotiveerd kan worden om taalscholing te volgen. Of organiseer een workshop. Ook hierbij kan Stichting Lezen & Schrijven ondersteunen.

Over de ParticipatieCampus

De ParticipatieCampus is hét online instrument om het vakmanschap en methodisch handelen van professionals in het sociaal domein te versterken. Voor iedereen die tot taak heeft cliënten te begeleiden, aan het werk te helpen en als het nodig is een tijdelijk inkomen te verschaffen.

Harm van Zutphen, docent en projectleider bij IBN: *'Om personeel bewust te maken hoe het is als je niet goed kunt lezen, hebben we tijdens de Week van de Alfabetisering de bordjes op de koffiemachine in het Albanees opgehangen. Toen was het ineens een stuk lastiger om een 'koffie verkeerd' te kiezen. De collega die op maandagochtend echt koffie nodig had was niet blij, maar het doel was geslaagd.'*
Lees meer over de [aanpak van IBN](#).

Tip 3 * Organiseer een taalmarkt

Organiseer een taalmarkt voor alle medewerkers met leuke activiteiten. Nodig daarbij relevante organisaties uit, zoals de bibliotheek, Stichting Lezen & Schrijven en het leerwerkloket. Nodig ook leidinggevend en P&O-functionarissen uit van bedrijven waar medewerkers gedetacheerd zijn.

Stel bijvoorbeeld een rebus op waarvan de antwoorden te vinden zijn in diverse kramen. Daarmee stimuleert u bezoekers om het aanbod goed te bekijken. Andere leuke activiteiten zijn bijvoorbeeld het organiseren van een taalquiz of een spelletjescafé (met

bijvoorbeeld Scrabble en Lingo). Lees ook onze volgende tips!

Idee voor taalquiz

Bedenk vragen over de spelling van bepaalde woorden en houd drie bordjes omhoog met mogelijke antwoorden. Laat mensen bij het antwoord van hun keuze gaan staan. De deelnemer die als laatste overblijft heeft gewonnen.

Tip 4 * Organiseer een verhalenwedstrijd

Laat medewerkers een verhaal of een brief (bijvoorbeeld gericht aan de koning) opstellen over een specifiek onderwerp en reik tijdens de Week van de Alfabetisering een prijs uit voor de beste inzending. Doe dit op een feestelijke middag of avond. Bundel eventueel de inzendingen in een boek.

Tip 5 * Speel LINGO

Het programma Oefen LINGO in de **WERK-portal** (www.oefenen.nl/werk) kan gebruikt worden om in groepsverband te spelen. Gebruik hiervoor makkelijke oefeningen op beginnersniveau. Laat iemand, bijvoorbeeld de directeur, quizmaster zijn en laat een ander de score bijhouden. Projecteer het beeld op een groot scherm en maak twee tot vier teams van drie personen. Elk team krijgt een klein whiteboard waarop zij met een stift het antwoord

noteren. De quizmaster controleert op het grote scherm wat het juiste antwoord is.

Tip 6 * Samen zingen met De Liedjeskast in de WERK-portal

Is het 'een houte' of 'een houten' kast? Is het meervoud van oma met een s eraan vast of met 's? Regels die vaak lastig zijn voor laaggeletterden, maar dat niet hoeven te zijn. Met De Liedjeskast leert de medewerker taalregels makkelijk te onthouden en dat helpt om beter Nederlands te schrijven. Bekijk hier het **promo-filmpje**.

Topartiesten

Elk liedje behandelt één taalregel. De liedjes zijn ingezongen door topartiesten zoals Guus Meeuwis, Frans Duijts, Bert Visscher, Lange Frans, Brigitte Kaandorp, Bennie Jolink en Harrie Jekkers.

Dit nieuwe programma van Oefenen.nl in de **WERK-portal**, kan goed gebruikt worden voor een groepsactiviteit. Luister samen naar een muziekvideo of zing lekker mee, de tekst loopt mee in beeld. Of gebruik de app 'Samen Leren' die hoort bij het programma.

Zo kunnen medewerkers samen oefenen met de taalregels.

De app kan door twee tot vier deelnemers gebruikt worden. Download de app in de **Apple store** of de **Google Play Store**.

Frans Duijts bij De Liedjeskast

Frans Duijts: ***'Bij de Nederlandse taal zijn er nog steeds dingen waarmee ik moeite heb. Het woordje heb. Is dat met een p of een b? Mijn twee dochters vinden lezen en schrijven ook lastig. Die zijn beiden dyslectisch.'***

Tip 7 * Samen lezen

- Richt leeshoeken of bibliotheekkastjes in met makkelijke leesboeken, zodat medewerkers tijdens een pauze kunnen lezen of een boek kunnen lenen.
- Laat medewerkers kennismaken met de bibliotheek door een rondleiding met uitleg.
- Organiseer een boekruilbeurs. Laat medewerkers boeken inleveren die ze zelf niet meer lezen. Daarvoor krijgen ze een bon waarmee ze een ander boek uit kunnen kiezen.
- Nodig een (bekend) persoon uit om voor te komen lezen.
- Organiseer een boekbespreking of taalcafé onder begeleiding van een taalvrijwilliger.

Maarten Gielen, algemeen directeur IBN:

'Mijn ogen werden geopend toen ik in een van onze taalklassen hoorde dat een medewerker niet per trein reist omdat hij de borden niet kan lezen'.

Tip 8 * Nodig de pers uit

Nodig bij activiteiten, als dat mogelijk is, de lokale pers uit. Laat andere organisaties zien hoe u inzet op taal. Hiermee creëert u positieve aandacht voor uw organisatie en inspireert u andere bedrijven om ook te investeren in taalontwikkeling. Maak daarnaast gebruik van social media. Zet een bericht of een blog op Twitter, LinkedIn of Facebook.

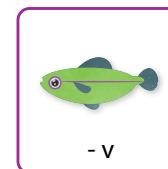
Tip 9 * Kijk voor nog meer inspiratie op:

- www.festivalvanhetleren.nl/ideeën
- www.weekvandealfabetisering.nl/doemee

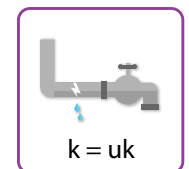
Rebus

s = al

- v

k = uk

Oplossing rebus: taal is leuk

Taalnetwerk en aandacht voor 'klare taal' in 's-Hertogenbosch

Naast het begeleiden van vergunninghouders uit andere landen, richten Weener XL en de gemeente 's-Hertogenbosch zich ook op autochtone Nederlanders die moeite hebben met lezen en schrijven. Daarvoor zetten zij onder andere cursussen in om de basisvaardigheden van Bosschenaren op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden te verbeteren. 'Hiervoor proberen wij zoveel mogelijk mensen in de stad te benaderen', zegt Bram van der Veer, coördinator vergunninghouders en laagtaalvaardigheden bij Weener XL. 'Dat doen we onder andere via het Bossche Taalnetwerk: een netwerk met aanbieders van taalonderwijs, maar ook met vrijwilligersorganisaties, bibliotheken en de gemeente.'

De gemeente 's-Hertogenbosch doet zelf ook zijn best om inwoners met een taalachterstand goed te bedienen.

Zo volgen gemeenteambtenaren de training Klare taal, waarin ze leren om begrijpelijk Nederlands te schrijven. Verder heeft de gemeente een intranetpagina over laagtaalvaardigheid en is Microsoft Word op alle computers uitgerust met een 'Klare taalknop'. 'Die functionaliteit geeft aan wat het niveau van een tekst is', zegt Van der Veer. 'Bij ons mag dat maximaal B1 zijn, dus niet teveel lange woorden of interpuncties.'

Meer weten over de aanpak van Weener XL? Kijk op de website van SBCM voor het hele [interview](#). *

Wist je dat...

... op de SBCM website een [productpagina Taal](#) (www.sbcm.nl/taal) is? Daar staan onder andere praktijkvoorbeelden, subsidiemogelijkheden en instrumenten die ingezet kunnen worden.

Monique van Ingen, beleidsadviseur Mens & Ontwikkeling Presikhaaf Bedrijven: ***'Er zit veel schaamte rondom laaggeletterdheid en dat mag eraf. Zonder taalvaardigheid is alle ontwikkeling die wij voor onze mensen willen kansloos.'***

Lees meer over Presikhaaf in het artikel van het [SW-journaal](#)

Taal verbeteren met de WERK-portal

De **WERK-portal** (www.oefenen.nl/werk) biedt diverse online programma's waarmee medewerkers zelfstandig of onder begeleiding kunnen oefenen met onder andere de Nederlandse taal.

De WERK-portal bevat zowel programma's van Oefenen.nl (basisvaardigheden zoals taal) als van SBCM (werkvaardigheden).

De WERK-portal bevat taalprogramma's voor mensen die Nederlands spreken (NT1, Nederlands als moedertaal) en voor anderstaligen (NT2, Nederlands als tweede taal).

Met behulp van het aantal sterren kunt u gemakkelijk het niveau van elk programma herkennen. Weet u niet welk taalprogramma bij een cursist past? Laat hem dan via oefenen.nl/werk > programma > taal, klikken op de knop 'Kies je taalniveau'.

Verder zijn er in de WERK-portal programma's te vinden over beroepenoriëntatie, solliciteren, werknemersvaardigheden, omgaan met de computer, gezondheid en geld. Ook bij deze andere programma's is rekening gehouden met het vaak lage taalniveau van de doelgroep. Alle programma's zijn daarom audio-ondersteund en er wordt eenvoudige taal gebruikt. Ook zijn de teksten ondersteund met concrete afbeeldingen.

Vertaalde programma's

Speciaal voor nieuwkomers in Nederland zijn twee programma's in de WERK-portal vertaald naar het Arabisch en Engels: 'Solliciteren' en 'Aan de slag blijven'.

De geschreven teksten zijn vertaald en de filmpjes zijn ondertiteld. De gesproken tekst blijft Nederlands. Zo kunnen anderstaligen, naast het trainen van sollicitatie- en werknemersvaardigheden, hun Nederlandse taalvaardigheid verbeteren.

Promoot de WERK-portal extra in september!

Breng de WERK-portal in september extra onder de aandacht binnen uw organisatie. Toon medewerkers bijvoorbeeld het promotiefilmpje op www.oefenen.nl/werk.

Laat hen daarnaast zelf achter een computer oefenen met de programma's. Verder kunnen medewerkers de Facebookpagina 'Sterk aan het werk' volgen, waar regelmatig (nieuwe) programma's uit de WERK-portal onder de aandacht worden gebracht. Tijdens de Week van de Alfabetisering worden hier dagelijks nieuwe taaltips geplaatst.

Meer weten over de taalprogramma's in de WERK-portal?

Op dinsdag 3 oktober van 16 - 17 uur organiseert Oefenen.nl, de samenwerkingspartner van SBCM voor de WERK-portal, een webinar dat specifiek gaat over de taalprogramma's.

Wilt u liever een fysieke training volgen, waarbij u ook ervaringen kunt uitwisselen met andere organisaties? Op 14 september organiseert SBCM de training 'Effectief gebruik van de taalprogramma's in de WERK-portal'. Aanmelden kan via de [SBCM website](#).

Contact

Wilt u de WERK-portal inzetten voor uw werknemers? Dan kunt u een bedrijfslicentie aanschaffen bij SBCM. Neem hiervoor contact op met Paula Mensink of Chantal van Vliet, via info.sbcm@caop.nl of 070 376 5847.

De WERK-portal is tot stand gekomen in een samenwerkingsverband tussen SBCM en Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl. *

In de praktijk: Werkbedrijf Lucrato

Gerrie van Sunder, directeur van Werkbedrijf Lucrato in Apeldoorn: *'De WERK-modules zijn een verrijking. Onze mensen leren via de portal basisvaardigheden aan, waardoor de portal een waardevolle bijdrage levert aan de verkleining van de afstand tot werk.'*

Medewerkers Werkbedrijf Lucrato zeer positief over Leerplein

Sinds de zomer van 2015 is Werkbedrijf Lucrato begonnen met een Leerplein. Hier kunnen medewerkers via de WERK-portal verschillende cursussen volgen op de computer. Werkbedrijf Lucrato heeft laten onderzoeken hoe medewerkers het Leerplein ervaren. Het gemiddelde rapportcijfer voor het Leerplein is een 8,4.

Lees het hele [praktijkvoorbeeld](#).

Zet uw medewerker in het zonnetje

Is uw medewerker een taalheld?

Met de taalheldenverkiezing van Stichting Lezen & Schrijven kunt u een taalcursist of een taalbegeleider in het zonnetje zetten. Nomineren kan tot 1 augustus 2017. [Meer informatie](#).

Zelf ideeën?

Heeft u zelf een leuke activiteit of idee? Laat het ons dan weten door een mail te sturen naar: Paula Mensink, p.mensink@caop.nl De vijf leukste inzendingen krijgen een attentie! *

WSD verbetert taalvaardigheid met hulp van Kennisgroep SW

‘Uit onderzoek blijkt dat mensen zich beter voelen naarmate ze vaardiger worden met taal’, zegt Nicole Moviat, manager van de WSD Academie. ‘Ze kunnen dan zelf hun post lezen of brieven schrijven. Ook voor het werk biedt taalvaardigheid veel voordelen: werknemers die goed kunnen lezen en schrijven werken veiliger, hebben gemiddeld een hogere productie en een lager verzuim.’ WSD sloot zich daarom een jaar geleden aan bij het Taalakkoord en werkt nu hard aan een aanpak van laaggeletterdheid. Met onder andere voorlichting voor werkleiders, de inzet van taalambassadeurs en een taal cursus NT1, hoopt men de taalvaardigheid onder medewerkers te verbeteren.

Als ondertekenaar van het Taalakkoord overlegt WSD periodiek met andere SW-bedrijven binnen de Kennisgroep SW. ‘Wij staan nog redelijk aan het begin van onze aanpak van laaggeletterdheid’, zegt Moviat. ‘Daarom is het fijn om veel van andere SW-bedrijven op te steken in de kennisgroep. Ik heb daar geleerd dat er veel hulp te vinden is op taalgebied. Ook heb ik er goede ideeën opgedaan, zoals bijvoorbeeld het gebruik van taalmaatjes en taalambassadeurs.

Die taalambassadeur hebben we inmiddels. Met de taalmaatjes gaan we aan de slag.’

Meer weten over de aanpak van WSD? Kijk op de website van SBCM voor het hele [interview](#). *

Nicole Moviat, manager van de WSD Academie

Je krijgt er veel voor terug

Maarten Gielen, algemeen directeur van IBN:

‘Taalvaardigheid is voor medewerkers belangrijk om bijvoorbeeld instructies te lezen, maar ook om alle informatie in de interne nieuwsbrief mee te krijgen. Als je als SW-bedrijf investeert in taalontwikkeling, moet je niet alleen naar de kosten kijken. Je kunt de baten niet precies in cijfers uitdrukken, maar je krijgt er veel voor terug.’

Colofon

Dit is een uitgave van het kennispartnerschap voor sociale werkgelegenheid, een initiatief van Cedris en SBCM.

© Juni 2017

Cedris

Postbus 8151
3503 RD Utrecht
T: 030 - 290 68 00
E: info@cedris.nl
W: www.cedris.nl
 @Cedris

SBCM

Postbus 556
2501 CN Den Haag
T: 070 - 376 58 47
E: info.sbcm@caop.nl
W: www.sbcm.nl
 @SBCMsw

Over Cedris en SBCM

Cedris is de landelijke vereniging voor sociale werkgelegenheid en re-integratie. De vereniging richt zich voor haar leden op kennisontwikkeling, dienstverlening en belangenbehartiging.

Bijdragen aan passend, betaald en duurzaam werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dát is de missie van SBCM, Kenniscentrum en A&O-fonds sociale werkgelegenheid.

